

ÎNCHEIERE

19 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Nicolae Craiu
Aliona Miron
Ala Cobăneanu

examinând din oficiu chestiunea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana David împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului administrativ

constată:

La 26 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Tatiana David a depus cerere de chemare în judecată împotriva Autorității Naționale de Integritate cu privire la anularea actului administrativ.

Prin hotărârea din 18 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă acțiunea.

A fost anulat actul de constatare nr. 423/26 din 29 decembrie 2021, emis de către Autoritatea Națională de Integritate.

La 26 aprilie 2022, prin intermediul poștei electronice, Autoritatea Națională de Integritate a depus recurs nemotivat împotriva hotărârii din 18 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la 1 august 2022, a fost prezentată motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii recurate, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

În conformitate cu art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) și (2) CPC, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra

conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Totodată, conform §79-80 din hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea menționează că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Conform § 82-83 din aceeași hotărâre, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Raportând la caz, prevederile enunțate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a ridica din oficiu excepția de neconstituționalitate și anume a prevederilor alin. (2) din art. 36 din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, potrivit căroră „dacă admite recursul împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău, Curtea Supremă de Justiție nu poate trimite cauza la rejudecare”.

Or, după cum se constată în speță, obiectul excepției și anume prevederile alin. (2) din art. 36 din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, potrivit căroră „dacă admite recursul împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău, Curtea Supremă de Justiție nu poate trimite cauza la rejudecare”, intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, excepția este ridicată din oficiu de către instanța de judecată, iar prevederile contestate sunt aplicabile cauzei, precum și nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale pe acest obiect.

Drept consecință, ca rezultat al ridicării din oficiu a excepției de neconstituționalitate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va dispune amânarea examinării cauzei în ordine de recurs, reieșind din dispozițiile art. 12¹ alin. (3) CPC, conform căroră ridicarea excepției de

neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Din considerentele enunțate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a ridica din oficiu excepția de neconstituționalitate, cu sesizarea Curții Constituționale și dispune amânarea examinării cauzei în ordine de recurs până la pronunțarea de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova asupra excepției de neconstituționalitate.

În conformitate cu 195 Cod administrativ, art. 12¹ CPC, art. 230 Cod administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se ridică din oficiu excepția de neconstituționalitate a prevederilor alin. (2) din art. 36 din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, potrivit căroră „dacă admite recursul împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău, Curtea Supremă de Justiție nu poate trimite cauza la rejudecare”.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova sesizarea, în vederea examinării constituționalității prevederilor alin. (2) din art. 36 din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, potrivit căroră „dacă admite recursul împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău, Curtea Supremă de Justiție nu poate trimite cauza la rejudecare”.

Se amână examinarea recursului depus de Autoritatea Națională de Integritate împotriva hotărârii din 18 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, până la pronunțarea de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova asupra excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu

Aliona Miron

Ala Cobăneanu